

Anna slutar som arkivchef och Katarzyna börjar

Ovan: Anna Andersson tar farväl efter nio år.
Nedan: Katarzyna Forsberg, vår nya arkivchef.
Fotograf: Katarzyna Forsberg och Ellinor Forsberg.

Några avskedsord från Anna Andersson.

Nu lämnar jag över stafettpippen till nästa Arkivchef. Det gör jag med glädje och stolthet. Det är en mycket fin verksamhet vi bedriver hos oss. Jag har varit Arkivchef under nio år och det har för det mesta varit glädje och bra verksamhet men det har även funnits möjligheter till förbättringar och det gör det självklart även nu. Nu tackar jag för mig och nu kommer verksamheten att bedrivas med nya ögon och nya idéer precis som det ska vara.

Anna Andersson
Före detta arkivchef för Föreningsarkivet
Västernorrland

En presentation av den nya arkivchefen.

Jag heter Katarzyna Forsberg och är den nya arkivchefen på Föreningsarkivet Västernorrland. Jag är mycket glad för att arbeta för arkivet och bidra med mina kunskaper och erfarenheter.

Efter studier vid Lunds universitet har jag varit verksam i flera museer och arkiv. Den norrländska kulturhistoria har varit mitt stora intresse. Här har jag bland annat dokumenterat medeltida kyrklig konst, stormästare från Medelpad och Ångermanland och spridit kunskap om det genom utställningar, artiklar och föreläsningar. Jag har även varit engagerad i digitaliseringen av föremålssamlingar och arkivmaterial under lång tid. Digitaliseringsverksamheten förbättras kontinuerligt i takt med nya tekniska möjligheter. Föreningsarkivet Västernorrland samarbetar med andra föreningsarkiv i landet för att utveckla digitala arkiveringen.

Verksamheten på Föreningsarkivet Västernorrland omfattar även andra viktiga områden som bevarande och förtecknande av arkivbeståndet samt spridning av kunskap om arkiven. Det är min stora glädje och trygghet att få arbeta med kunniga medarbetare. Tillsammans fortsätter vi att utveckla verksamheten på Föreningsarkivet Västernorrland.

Årsmötet 2023

Den 20 april 2023 höll Föreningsarkivet Västernorrland sitt årsmöte på Hotell Höga kusten.

Många medlemmar deltog i mötet. Föreningsarkivets styrelseordförande Rodney Engström öppnade mötet. Mötesordförande var Malin Svanholm från Kramfors Kommun.

Under årsmötet avtackades arkivchefen Anna Andersson som ledde verksamheten under nio år. Under den tiden expanderade arkivet med nya verksamheter som arkivpedagogik och nya digitala tjänster.

Ordförande Rodney Engström öppnar årsmötet.
Foto: Katarzyna Forsberg.

Förtroendevalda 2023

Ordförande

Rodney Engström

Vice ordförande

Maggis Frisk

Regionens representanter

Bo-Anders Öberg

Ledamöter

Göran Karlström

Signe Weiss

Åke Hamrin

Ersättare

Olle Burlin

Jan Jennehag

Adjungerad

Lars-Åke Andersson

Kommunförbundets representanter

Eva-Clara Viklund

Stefan Dalin

Landsarkivets representant

Mona Bergman

Arkivchef

Katarzyna Forsberg

Personalens ombud Unionen

Vakant

Revisorer

Göte Stenlund

Samuel Möller

Ersättarerevisorer

Rolf Eriksson

Vakant

Valberedning

Björn Thunberg, sammankallande

Anna Andersson

Ulrika Hådén

Pedagogik – så gör vi!

Att skapa ett arkivpedagogiskt program är lite som att skulptera. Först har vi oftast någon slags idé om vad vi vill göra, det kan vara vi själva som är sugna på att berätta om något särskilt eller en samarbetspartner som har hört av sig till oss och önskar att vi gör en vandring eller verkstad på ett givet tema. Sedan tar vi fram vår lera, det vill säga arkivmaterialet. Vi brukar börja med att söka i databasen efter föreningar som kan ha haft att göra med vårt tema, eller så frågar vi våra kunniga kollegor som jobbar med att hantera arkiven. Leran är från början ganska oformlig. Vi läser protokoll och sorterar ut användbara fakta, ibland hittar vi till och med repliker som vi kan använda i en dramatisering. Ofta behöver vi knåda in annat material från böcker i ämnet eller intervjuer som vi gör. Sedan börjar det ta form och inte sällan en helt annan form än vad vi från början hade tänkt oss. Vi drar ifrån och lägger till och plötsligt har vi ett färdigt manus. Då återstår finputsningen, att skaffa passande rekvizita från den tid vi vill skildra.

För att ta ett exempel så kan vi berätta om vår berättarföreställning *Krislådan*. Det började med att vi ville göra ett samarbete med Örnsköldsviks museum. Vi besökte dem och diskuterade tänkbara teman. Det landade i planer på att göra något om hur Sverige gick från depression till folkhem under första halvan av 1900-talet. När vi gör pedagogiska program har vi ett tidsspänn att förhålla oss till och det är från mitten av 1800-talet tills idag. Det är från den tiden som vi har arkivmaterial att arbeta med. Eftersom det är föreningars material vi förvarar så finns det turligt nog oftast minst en förening som har arbetat med varje samhällsfråga. Vi började titta i arkiven och letade först efter fakta om hur man bodde förr. I föreningen Hem och samhälles arkiv hittade vi istället beredskapstips och det drog in oss på ett annat spår. Det spåret ledde oss till Röda korsets arkiv där det finns intressanta insamlingslistor och tidningsklipp. Vi tittade också på bilder i Örnsköldsviks museums bildarkiv och valde ut några som vi visade under föreställningen.

Efter att ha tagit in och sorterat en herrans massa material landade vi till slut i att vår berättarföreställning skulle utspela sig 1944, då en båt med över 800 baltiska krigsflyktingar kom till Örnsköldsvik. För att få dynamik i våra berättelser brukar vi spela två karaktärer som har lite motstridiga åsikter. Till *Krislådan*

Från berättarföreställningen "*Krislådan*" med våra pedagoger Elme och Sarah sittande bakom lådan.
Foto: Tidningen Ångermanland.

valde vi att spela två systrar. Den ena system Britta är ordentlig och bestämd, hon är med i Röda korset och Hem och samhälle. Den andra system Kerstin tänker mest på att gå på dans, läsa serier och roa sig. Men båda vill gärna hjälpa till när flyktingarna anländer. Mitt i föreställningen går strömmen och systrarna måste fundera på hur de ska klara sig igenom denna lilla kris. Kerstin och Britta kommer på att de behöver ha en krislåda med saker som kan vara bra att ha i liknande situationer.

En viktig del av det pedagogiska programmet följer efter föreställningen. Då får eleverna själva välja tio saker som de skulle lägga i sin egen krislåda och motivera. Vi samlar in och arkiverar deras svar och många blir stolta över att de ska sparas för alltid i samhällets kollektiva minne. Många barn känner inte till sedan tidigare vad ett arkiv är för något men nu får de en personlig koppling som förhoppningsvis gör att de minns.

Genom *Krislådan* kunde vi förmedla många saker. Dels förstås en berättelse ur Örnsköldsviks lokalhistoria som knyter an till Andra världskriget, dels aktuell krisberedskap. Vi förmedlade vikten av medmänsklighet och att samhället idag både är lik och olik samhället för 80 år sedan. Men också att arkiv finns och varför de behövs.

Härnösands teaterförening

Komedin "Hur andra älskar" kunde genom Riksteaterns försorg ge två gästföreställningar på Härnösands Teater den 28 och 29 april 1973. Regi: Per Gerhard, scenografi: Nisse Skoog, i ensemblen: Annalisa Ericsson, Karl-Arne Holmsten, Christina Schollin, Lars Lind, Inga Gill och Olof Thunberg.

Komedin "Hur andra älskar" med originaltitel "How the other half loves" är skriven av Alan Ayckbourn född 1939 i Hampstead i London, England. Han fick sitt genombrott 1967 med "Relatively speaking" som sattes upp på Vasateatern med den svenska titeln "Garden party toffelhjältar" 1969. Alan Ayckbourns nästa stora succé blev "How the other half loves" 1969 som hade sin svenska premiär på Vasateatern hösten 1971.

Komedin handlar som ofta i komedisammanhang om äktenskapets nöd och lust. Tre äkta par är i aktion. De befinner sig i graderad samhällsställning, där misstankarna om den andra hälftens hemliga förhåvanden underblåses av en alltför omtänksam företagschef som fått personalvården om bakfoten. Resultatet blir en mycket rolig och kuriös serie äktenskapliga förvecklingar.

Källor: Härnösands Teaterförening, Svenska Riksteatern och Wikipedia.

Nya medlemmar

Under första halvåret 2023 har vi fått följande nya medlemmar:

Inner Wheel distrikt 232
 Odd Fellow brödrälägret nr 3 Thule
 Rebeckalogen nr 26 Vängåvan
 Rebeckalogen nr 48 Aftonstjärnan
 Rebeckalägret 9 Cassiopeia (RL9)
 Epilepsiföreningen i Sundsvall med omnejd

Vi har även fått en ny hyllmeterkund:

Timrå Naturskyddsförening

Vi hälsar er alla hjärtligt välkomna.

Adressändring

Vid adressändring hör av er till oss, så de utskick som vi gör kommer rätt. Lämnna gärna föreningens e-postadress till oss.

Föreningsarkivet
 Västernorrland

Postadress: Norrmalmsgatan 4, 851 96 Sundsvall

Besöksadresser: Sundsvall

Tfn:

epost:

hemsida:

Kommunhuset i Sundsvall
 076 119 65 20, arkivchef Katarzyna Forsberg
 foreningsarkivet@sundsvall.se
 www.foreningsarkivet.se

Härnösand

Arkivcentrum Nord, Kusthöjden
 076 779 85 75